

Dato: 18. maj 2015
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Morten Holland Heide
Sagsnr.: 2015-730-0663
Dok.: 1534898

STRAFFELOVRÅDETS KOMMISSORIUM

om krænkelse af privatlivets fred og ærekrænkelse

1. Straffelovens kapitel 27 om freds- og ærekrænkelser indeholder bl.a. regler om krænkelse af privatlivets fred (§§ 263-264 d) og ærekrænkelse (§§ 267-274) samt regler om påtale af disse forbrydelser (§ 275).

Reglerne om krænkelse af privatlivets fred blev gennemgribende moderniseret ved lov nr. 89 af 29. marts 1972 om ændring af borgerlig straffelov, af lov om ikrafttræden af borgerlig straffelov m.m., af lov om rettens pleje og af lov om uretmæssig konkurrence og varebetegnelse (Privatlivets fred m.m.), der byggede på Straffelovrådets betænkning nr. 601/1971 om privatlivets fred. Yderligere ændringer blev foretaget i bl.a. 1985 og 2004 på grundlag af Straffelovrådets betænkning nr. 1032/1985 om datakriminalitet, betænkning nr. 1417/2002 om it-kriminalitet fra det såkaldte Brydensholt-udvalg og Straffelovrådets betænkning nr. 1424/2002 om straffastsættelse og strafferammer.

Der er ikke siden 1939 foretaget en mere omfattende revision af reglerne om ærekrænkelse. Dog blev der foretaget ændringer i bl.a. 2004 på grundlag af Straffelovrådets betænkning nr. 1424/2002 om straffastsættelse og strafferammer.

2. Folketingets Kulturudvalg afgav den 17. december 2014 beretning nr. 3 om brugen af betalte kilder og mediernes ansvar ved publicering af urigtige historier, bagvaskelse og privatlivskrænkelse (Alm. del, bilag 77). Beretningen er afgivet på baggrund af en indstilling fra en parlamentarisk arbejdsgruppe om medieetik og medieansvar.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Kulturudvalget anfører i beretningen, at opfattelsen af, hvad privatliv omfatter, har udviklet sig siden Straffelovrådets betænkning fra 1971, og at der kan være hensyn til privatlivets fred i det 21. århundrede, som der ikke tages højde for. Derfor mener udvalget, at der er behov for en udredning af privatlivsbeskyttelsen, af hvordan privatliv defineres, og om disse definitioner er tidssvarende. Udvalget opfordrer derfor til, at der tages de nødvendige initiativer, så en nærmere undersøgelse af definitionen af privatliv og privatlivsbeskyttelse finder sted.

Endvidere anfører Kulturudvalget i beretningen, at det er udvalgets opfattelse, at det danske samfund i højere grad bør tage ansvar i sager, hvor borgernes privatliv krænkes, eller hvor borgerne udsættes for bagvaskelse eller uretmæssigt hænges ud i medierne. Udvalget opfordrer til, at det undersøges, om påtalekompetencen i sager om urigtige historier, bagvaskelse og krænkelse af privatlivets fred med fordel kan ændres til offentlig påtale.

I anledning af beretningen tilkendegav Justitsministeriet i besvarelse af 10. marts 2015 af spørgsmål nr. 105 (Alm. del) fra Folketingets Kulturudvalg, at ministeriet var indstillet på at bede Straffelovrådet om at overveje, om der er behov for at foretage ændringer af straffelovens bestemmelser om krænkelse af privatlivets fred og ærekrænkelse, herunder påtalereglerne.

3. Straffelovens bestemmelser om krænkelse af privatlivets fred og ærekrænkelse skal sammen med bl.a. erstatningsretlige regler sikre en afbalanceret orden, hvor der navnlig skal tages behørigt hensyn til på den ene side beskyttelse af den enkelte og på den anden side ytringsfriheden. I den forbindelse indgår bl.a. Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 om ret til respekt for privatliv og familieliv og artikel 10 om ytringsfrihed.

I lyset af den samfundsmæssige udvikling siden tilblivelsen af straffelovens bestemmelser om krænkelse af privatlivets fred og ærekrænkelse og den senere tids debat herom er det relevant at underkaste disse bestemmelser og deres samspil med anden lovgivning en nærmere, samlet vurdering.

Straffelovrådet anmodes på denne baggrund om at vurdere, om der er behov for at modernisere eller i øvrigt foretage ændringer af straffelovens bestemmelser om krænkelse af privatlivets fred og ærekrænkelse. Rådet skal herunder bl.a. vurdere, om der på den ene side er forhold omfattet af de gældende bestemmelser, som ikke længere bør kriminaliseres, f.eks.

fordi formålet med reglerne mere hensigtsmæssigt kan varetages på anden vis, og om der på den anden side er forhold, som ikke i dag er strafbare, men som bør kriminaliseres. Rådet skal endvidere overveje straffniveauet i disse sager med henblik på at vurdere, om der måtte være behov for yderligere initiativer på dette område.

Påtalereglerne indebærer bl.a., at straffelovens bestemmelser om krænkelse af privatlivets fred og ærekrænkelser er undergivet privat påtale, og at bestemmelserne om krænkelse af privatlivets fred endvidere er undergivet betinget offentlig påtale, således at offentlig påtale kan ske, hvis forurettede anmoder om det. Formålet med påtalereglerne er bl.a. at give forurettede mulighed for at vælge, om sagen skal føres, idet en offentlig retssag vil kunne føre til yderligere offentlig udbredelse af den pågældende private oplysning eller ærekrænkende sigtelse mv.

Straffelovrådet anmodes på den baggrund desuden om at vurdere, om reglerne om påtale af straffelovens bestemmelser om krænkelse af privatlivets fred og ærekrænkelser fortsat er tidssvarende. Rådet skal herunder vurdere, i hvilket omfang der bør gælde privat påtale, betinget offentlig påtale og offentlig påtale for overtrædelse af bestemmelserne.

Straffelovrådet kan desuden, hvis rådet finder det relevant, foreslå ændringer af anden lovgivning af betydning for den strafferetlige forfølgning af krænkelse af privatlivets fred og ærekrænkelser.

Straffelovrådet anmodes om at inddrage andre nordiske landes regler i overvejelserne.

Straffelovrådet anmodes endvidere om at inddrage Danske Medier og Dansk Journalistforbund samt en eller flere medieforskere i arbejdet med dette kommissorium.

I det omfang Straffelovrådet finder, at der er behov for lovændringer, anmodes rådet om at udarbejde et lovudkast.